

Comunicat de presă

Luxemburg, 5 decembrie 2019

Măsurile UE pentru stabilizarea veniturilor fermierilor: grad redus de adoptare, la care se adaugă problema supracompensării, arată Curtea de Conturi Europeană

Potrivit unui nou raport al Curții de Conturi Europene, instrumentele UE menite să îi ajute pe fermieri să își asigure veniturile împotriva scăderii prețurilor și a pierderilor din producție și-au îndeplinit doar parțial obiectivele, iar gradul lor de adoptare rămâne redus și neuniform. Pe lângă aceasta, Curtea atrage atenția că unele măsuri excepționale nu au fost direcționate în mod corespunzător și pot antrena plăți compensatorii disproporționate.

Politica agricolă comună (PAC) a UE cuprinde o gamă de măsuri destinate să garanteze venituri stabile și adecvate pentru fermieri. Plățile directe efectuate către cei 6,4 milioane de fermieri din cele 28 de state membre reprezintă 41 de miliarde de euro pe an. Pe lângă aceste plăți directe, PAC include și instrumente specifice pentru prevenirea și gestionarea riscurilor și a crizelor în sectorul agricol. De exemplu, pentru stabilizarea veniturilor agricole, se poate recurge la asigurări și la fonduri mutuale. Există, de asemenea, măsuri excepționale menite să stabilizeze piața în ansamblu în cazul unor perturbări grave, cum ar fi atunci când Rusia a decis, în 2014, să interzică anumite importuri agricole provenite din UE.

Curtea a examinat în mod special dacă aceste instrumente fuseseră puse în aplicare în mod eficient și dacă obțineau rezultate. Accentul a fost pus în special pe sprijinul oferit de UE pentru asigurări și pe măsurile excepționale introduse pentru sectorul fructelor și legumelor ca urmare a sancțiunilor impuse în 2014 de Rusia.

Curtea recunoaște că PAC dispune de o gamă variată de măsuri de protecție a veniturilor. Plățile directe joacă un rol important în această privință. În medie, ele reprezintă un sfert din veniturile fermierilor, permițându-le fermierilor să facă față mai bine diminuării prețurilor sau unei producții mai scăzute, reducându-le astfel necesitatea de a contracta o asigurare. În același timp, PAC promovează din ce în ce mai mult măsurile de prevenire, în special încurajând fermierii să adopte bune practici agricole și de mediu. Curtea a constatat însă că această activitate are un impact

Scopul acestui comunicat de presă este să prezinte mesajele principale ale raportului special adoptat de Curtea de Conturi Europeană. Textul integral al raportului este disponibil la adresa eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

redus asupra comportamentului fermierilor, deoarece este posibil ca cei care au asigurare să nu aibă un stimulent suficient pentru a aplica o strategie de afaceri mai favorabilă rezilienței sau pentru a se adapta la schimbările climatice.

În opinia Curții, cea mai mare parte din cei 2,6 miliarde de euro pe care UE i-a înscris în buget pentru a-i ajuta pe fermieri să se asigure împotriva volatilității prețurilor și a pierderilor din producție a avut un impact scăzut. Banii ajung la o proporție foarte mică de fermieri, deoarece mai puțin de 10 % din cei care încheie asigurări fac acest lucru cu sprijinul UE. Majoritatea fermierilor nici măcar nu au în vedere să se protejeze împotriva riscurilor, întrucât se așteaptă să primească oricum ajutoare publice substanțiale în cazul unei crize. În plus, sprijinul oferit de UE pentru asigurări nu este direcționat către cei care au cu adevărat nevoie. În cele două state membre care apelează cel mai mult la acest sprijin (Italia și Franța), Curtea a observat o concentrare în sectorul vitivinicol. În acest sector, în care capitalul asigurat poate ajunge la 115 000 de euro pe hectar, mulți beneficiari, având în vedere capacitatea lor financiară și profilul lor de risc, și-ar fi asigurat producția și în lipsa subvențiilor din partea UE.

„Deocamdată, dovezile privind valoarea adăugată europeană a acestui sprijin pentru stabilizarea veniturilor fermierilor sunt limitate”, a declarat domnul Samo Jereb, membrul Curții de Conturi Europene responsabil de raport. „Măsurile ar trebui să fie direcționate mai bine, astfel încât să poată fi utilizate de fermierii care au cea mai mare nevoie de ele și într-un mod care să nu intre în conflict cu dezvoltarea în UE a unei agriculturi mai preventive și mai reziliente.”

În ceea ce privește cei 513 milioane de euro cheltuiți pentru sectorul fructelor și legumelor în perioada 2014-2018 ca reacție la interdicția impusă de Rusia, UE nu a stabilit parametri obiectivi pentru a se analiza dacă este oportun să se recurgă la acest sprijin. De exemplu, 61 % din sprijin a fost acordat producătorilor de mere (în principal din Polonia), deși exporturile de mere au rămas relativ constante sau chiar au crescut. De asemenea, măsuri excepționale s-au aplicat și pentru alte fructe (cum ar fi piersicile și nectarinele), mai degrabă pentru a se aborda problema supraproducției structurale în UE decât pentru a se face față unor perturbări punctuale ale pieței. Nu în ultimul rând, Curtea observă că sprijinul din partea UE pentru retragerea produselor în vederea distribuirii gratuite a fost costisitor. În unele cazuri, tarifele plătite au depășit în mare măsură prețurile pieței și au permis astfel să apară o situație de supracompensare. În plus, Curtea a constatat că majoritatea produselor retrase pentru sistemele de distribuție gratuită au revenit, în cele din urmă, pe piață sub o formă diferită (de exemplu, sub formă de suc în Grecia și în Spania), doar o mică parte ajungând la persoanele aflate în dificultate.

În contextul propunerilor legislative recente pentru viitoarea PAC, care urmăresc să sporească accentul pus pe gestionarea riscurilor, Curtea recomandă Comisiei Europene:

- să încurajeze fermierii să se pregătească mai bine în eventualitatea unor situații de criză;
- să îmbunătățească concepția și monitorizarea sprijinului pus la dispoziție pentru asigurări;
- să clarifice criteriile pentru declanșarea și încheierea măsurilor excepționale;
- să ajusteze compensația pentru operațiunile de retragere.

Note către editori

Raportul special nr. 23/2019, intitulat „Stabilizarea veniturilor pentru fermieri: un set cuprinzător de instrumente, dar este necesar să se abordeze problema gradului redus de adoptare a acestora, precum și chestiunea supracompensării”, este disponibil în 23 de limbi ale UE pe site-ul Curții (eca.europa.eu).

În noiembrie 2018, Curtea a publicat un [aviz referitor la propunerile Comisiei de acte legislative pentru viitoarea PAC](#).

Până la sfârșitul anului 2020, Curtea intenționează, de asemenea, să prezinte un raport special privind măsurile excepționale adoptate de UE pentru a contracara perturbările pieței produselor lactate din perioada 2014-2017. S-au cheltuit în acest sector aproximativ 740 de milioane de euro, parțial pentru a-i compensa pe fermieri pentru sancțiunile impuse de Federația Rusă. [Analiza preliminară de audit](#) aferentă a fost publicată în octombrie 2019.

Curtea prezintă rapoartele sale speciale Parlamentului European și Consiliului UE, precum și altor părți interesate, cum ar fi parlamentele naționale, părțile interesate din sectoarele economice vizate și reprezentanții societății civile. Marea majoritate a recomandărilor pe care le formulează Curtea în aceste rapoarte sunt puse în practică.

Persoana de contact pentru presă pentru acest raport

Vincent Bourgeois – E: vincent.bourgeois@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47502 / M: (+352) 691 551 502